

Information för dig med handikappersättning

På den här sidan kan du läsa mer om den nya socialförsäkringsförmån som riksdagen beslutade om den 13 juni. Merkostnadsersättning införs den 1 januari 2019 och kommer på sikt att ersätta handikappersättningen. Viktigt att veta för dig som idag har handikappersättning är att din ersättning inte försvinner den 1 januari och inte heller automatiskt övergår i merkostnadsersättning.

Varför kommer det en ny ersättning?

Riksdagen har beslutat att införa den nya ersättningen för att skapa enklare, tydligare och mer moderna regelverk för personer med funktionsnedsättning.

Vad innebär det att det blir en ny ersättning?

Merkostnadsersättning kommer på sikt att ersätta handikappersättning, men de kommer att löpa parallellt under en period framöver. Däremot är det inte möjligt att ansöka om handikappersättning efter 1 januari 2019. Ett undantag finns för dig som har handikappersättning sedan tidigare där beslutet upphör efter den 1 januari 2019, men före den 1 juli 2021. Du kan ansöka om handikappersättning och om förutsättningarna är uppfyllda få den under högst 18 månader till.

Vem kan ansöka om merkostnadsersättning?

Du som har merkostnader för din funktionsnedsättning kan ansöka om merkostnadsersättning. Ersättningen gäller från 1 januari 2019 och det går inte att ansöka om den innan dess.

Vad händer med min handikappersättning nu?

Om du idag har handikappersättning kommer ersättningen inte att upphöra för att nya bestämmelser träder i kraft den 1 januari 2019. Det kommer inte heller att ske någon automatisk övergång till merkostnadsersättning. Det finns övergångsbestämmelser för dig som vid årsskiftet har ett pågående beslut om ersättning.

Övergångsbestämmelser för handikappersättning

Övergångsbestämmelserna innebär att du som har handikappersättning behåller din ersättning så länge som det står i beslutsbrevet eller tills det blir aktuellt att ompröva ditt beslut. Ditt beslut om handikappersättning ska omprövas om det händer något som påverkar din rätt att få handikappersättningen eller om du får ett beslut om aktivitetsersättning, sjukersättning eller ålderspension.

Det här gäller under 2018

Om det är aktuellt att ompröva ditt beslut om handikappersättning senast den 31 december 2018 och du efter omprövningen har fortsatt rätt till handikappersättning så gäller beslutet tills nästa gång det blir aktuellt att ompröva det eller det annars skulle ha upphört.

Det här gäller under perioden januari 2019–juni 2021

Om det under perioden januari 2019–juni 2021 blir aktuellt att ompröva din handikappersättning så kommer den att upphöra. Du kan då ansöka om handikappersättning för en ny period men du kan som mest beviljas handikappersättning i 18 månader. Detsamma gäller för dig vars beslut om handikappersättning är tidsbegränsat och upphör under den här perioden.

Det här gäller från och med juli 2021

Om ditt beslut om handikappersättning skulle ha omprövats efter juni 2021 så upphör handikappersättningen och du kan inte ansöka om en ny period. Om du då har merkostnader på grund av din funktionsnedsättning kan du i stället ansöka om merkostnadsersättning.

Speciellt för dig som får ett beslut om aktivitetsersättning, sjukersättning eller ålderspension som gäller tid före januari 2019

Om du som har handikappersättning får ett beslut om aktivitetsersättning, sjukersättning eller ålderspension för tid före den 1 januari 2019 så omprövas beslutet om handikappersättning enligt de äldre bestämmelserna. Om du har fortsatt rätt till handikappersättning efter omprövning behåller du din ersättning. Om du inte har rätt till handikappersättning efter omprövningen så upphör handikappersättningen.

Speciellt för dig som är blind eller gravt hörselskadad

Finns det speciella regler för mig som är blind?

Ja, om du är blind har du rätt till handikappersättning på den högsta ersättningsnivån. Om du samtidigt får hel sjukersättning, aktivitetsersättning eller ålderspension så sänks din ersättning till den lägsta ersättningsnivån. Men om du har merkostnader eller behov av stöd på grund av din funktionsnedsättning kan du få en högre nivå. Det kommer att fungera på samma sätt för merkostnadsersättning bortsett från att den ersättningen bara grundas på merkostnader, inte på behov av stöd.

Finns det speciella regler för mig som är gravt hörselskadad?

Ja, om du är gravt hörselskadad så att du även med hörapparat har stora svårigheter att höra vad andra människor säger har du rätt till handikappersättning på den lägsta nivån. Du kan ha rätt till en högre nivå om du har merkostnader eller behov av stöd på grund av din funktionsnedsättning. Det kommer att fungera på samma sätt för merkostnadsersättning bortsett från att den ersättningen bara grundas på merkostnader, inte på behov av stöd.

Hur vet jag hur länge mitt beslut gäller?

Du har fått ett beslutsbrev från Försäkringskassan där det står om ditt beslut är tidsbegränsat eller om det gäller tills vidare. Alla befintliga beslut fortsätter gälla som vanligt och om du har tappat bort ditt beslutsbrev behöver du inte kontakta oss för att kontrollera ditt beslutsdatum. Om du har ett tidsbegränsat beslut för din ersättning kontaktar vi dig i god tid innan beslutet upphör.

Merkostnadsersättning i stället för handikappersättning

Handikappersättningen är till för personer som har merkostnader eller hjälpbehov på grund av sin funktionsnedsättning. Rätten till ersättning baseras på en sammanvägning av hjälpbehov och merkostnader. I merkostnadsersättningen har hjälpbehovet lyfts ur eftersom flera insatser kring hjälpbehovet idag tillgodoses av kommunen och landstinget. Merkostnadsersättningen är därför en renodlad kostnadsersättning.

Handikappersättning jämfört med merkostnadsersättning

Handikappersättning

- Rätten till ersättning bedöms utifrån en sammanvägning av hjälpbehov och merkostnader.
- Det är bara vuxna med funktionsnedsättning som kan få ersättningen.
- Det finns en lagstadgad rätt till handikappersättning för blinda och personer med grav hörselnedsättning.
- Ersättningen kan beviljas på tre ersättningsnivåer.
- Ersättningen kan beviljas retroaktivt upp till sex månader innan ansökan kom in.
- Rätten till handikappersättning ska omprövas bara vid ändrade förhållanden.

Merkostnadsersättning

- Rätten till ersättning baseras enbart på skäligen merkostnader.
- Vuxna med funktionsnedsättning eller föräldrar till barn med funktionsnedsättning kan få ersättningen.
- Den lagstadgade rätten för blinda och personer med grav hörselnedsättning finns kvar i den nya lagstiftningen.
- Ersättningen kan beviljas på fem ersättningsnivåer.
- Ersättningen kan beviljas retroaktivt upp till tre månader innan ansökan kom in.
- Rätten till ersättningen omprövas minst vart fjärde år om det inte finns skäl att ompröva ärendet med längre tidsintervall. Omprövning sker också vid ändrade förhållanden som påverkar rätten till ersättningen.